

W A S E I M K E R S B O N D

H I E T W A A S S E B I E K K E

Driemaandelijke imkersinfo

32ste jaargang nr 150 jan.febr.mrt. 2012

België—Belgique
P802138
P.B.
9100 St.Niklaas
BC 30932

1913 Biebond Sint-Nikolaas- Wase Imkersbond 2013

VOOR en DOOR
MILIEUBEWUSTE BIJENHOUDERS
IN HET LAND VAN WAAS

Website WIB <http://www.waseimkersbond.be>

E-mailadres voor HWB(secretariaat) : secretariaat.wib@hotmail.com

Deze imkerinfo "Het Waasse Bieke" (HWB) is het contact- en informatieblad van de Wase Imkersbond (WIB) Deze imkerinfo verschijnt vier maal per jaar telkens op 70 exemplaren.

OVERNAME Publ. HWB:

Alle in deze imkerinfo gepubliceerde artikelen, meningen en inzichten blijven onder de verantwoordelijkheid van de respectievelijke auteur. Overname van artikelen en afbeeldingen zijn toegelaten mits mededeling aan de redactie van HWB en bij publicatie is bronvermelding noodzakelijk.

UITGEZONDERD:De tekeningen met tekst "t korfje". Hiervoor is de toelating van de tekenaar vereist.(adres Redactie)

Redactieadres HWB

Paul Van Steirteghem, Bookmolenstraat 19, 9111 Belsele
E-mail: admin@waseimkersbond.be tel.03.772 37 16

vu HWB:

Jos. S. Beyers Rubenslei 1 bus 15 2018 Antwerpen
E-mail: domus.apis@skynet.be tel. 03 775 57 34

Secretariaat WIB :

Gilles Coolen , Lindenstraat 30,B-2070 Zwijndrecht
E-mail: secretariaat.wib@hotmail.com tel03 252.58.54

Rekeningnummer WIB : BE41 0680 3531 6010 BIC: GKCCBEBB

Betalingen aan de WIB of aan HWB via een buitenlandse rekening of financiële instelling kan extra onkosten meebrengen. Deze onkosten worden geweigerd door de WIB en HWB en zijn ten laste van diegene die de betaling doet

Informatiecentrum Bijenteelt Kon. V.I.B.

Informatiecentrum voor de bijenteelt van de K.V.I.B., Krijgsbaan 281-S35 B-9000Gent. Voor alle informatie Bijenteelt en aanverwante onderwerpen

 09/264 49 25

Werken mee aan dit HWB:

Jos Beyers, Fons Wuytack, Paul Van Steirteghem,
Chris De Jongh, Guido Van De Putte, Coolen Gilles
Ingrid Vinck, Smet Geert

De Voorzitter zegt:

Waarde WIB-leden, beste Vrienden en Sympathisanten, Bij het begin van het Nieuwe Jaar is het gepast dat er een traditionele Nieuwjaarsbrief wordt geschreven. Maar sta me toe dat ik nog even achterom kijk. Naar dit rijk gevuld aan WIB-activiteiten jaar 2011. De inzet van allen was groot. De WIB haalde opvallend enkele malen het nieuws op TV of in de pers. We hebben de stille hoop dat we alsnog in het Guinness Book of Records onze Reuzenbijkorf gaan vinden. Het is een open deur instappen als ik hier zeg: hoop doet leven. EN het is met die hoop dat we de ingeslagen weg naar 2012 willen verder zetten. We willen het in het jaar twaalf na tweeduizend een beetje rustiger aandoen in voorbereiding van ons HONDERD JAAR BIJENTEELT-VERENIGINGSLEVEN IN HET LAND VAN WAAS 1913-2012. Maar stilzitten komt niet voor in het WIB-woordenboek. Want in januari starten we met een reeks lessen voor Beginnende Imkers. Zes en twintig kandidaten schreven zich in. Het is verheugend te zien dat de helft van hen onze inleidende cursus van vorig jaar volgden. Proficiat, volhouders en nieuwsgierige nieuwkomers. Deze laatsten hopen we te kunnen begroeten in de rangen van onze bond. Ook nog tal van andere activiteiten staan vermeld in onze Jaarkalender 2012. Maar meer hierover verder in dit HONDERVIJFTIGSTE HWB ! Wie had dat ooit durven denken dat wat vol enthousiasme gestart werd door enkelen in 1981 nu in 2012 de tweeëndertigste jaargang zou aanvatten. Een van harte proficiat aan de volhouders. In deze eerste brief van het jaar willen wij allen danken voor wat zij voor de WIB betekenden in het voorbije jaar. Dank aan alle leden. Het zal niemand kwalijk worden genomen dat hier de mensen in het bestuur een extra “merci” krijgen. Dank zij hun voortdurende inzet blijft onze WIB op de goede koers . Daarin gesteund door de WIB-leden met hun voortdurende belangstelling en aanwezigheid op de verschillende activiteiten van uw vereniging . Lang leve de Wase Imkersbond en zonder Bijen Gaat het toch niet.. Uw voorzittende, zeg maar de JOS.

HET HAGELT, SNEEUWT EN HET IS ZO KOUD

Dit zijn de verschijnselen van een normale winter. Na een te natte zomer, volgde een te warme herfst en staan we nu aan het begin van een nieuw jaar. Maar die te warme herfst was niet altijd goed voor onze bijen, ze konden alle dagen uitvliegen en verbruikten veel voedsel zonder dat er nog iets kon opgehaald worden. Door dat vele voedselverbruik zijn er volken die te veel van hun voorraad hebben opgedaan, en dit zouden ze wel eens bij het begin van het nieuwe broedseizoen te kort komen. Mocht u dit tijdig vaststellen, probeer ze dan te redden met suikerdeeg op hun raten te leggen en hopen op het beste. Ook zou u het bijna verloren volk samen te voegen met een ander volk, zolang er geen darren aanwezig zijn gaat dat zonder problemen. Het is altijd een voordeel als u een paar volkjes in reserve hebt, die komen dan te pas. Onlangs las ik in de krant dat ze bijenvolken gaan plaatsen op het stadhuis, en hopen op een honingopbrengst van 50 kg per volk. Het is voormij een raadsel waar al die bloemen zouden staan, in de dakgoten van de omliggende gebouwen? De wonderen zijn de wereld niet uit, maar dat gelooft toch geen ervaren imker, er worden al veel sprookjes maar zo simpel is het allemaal niet.

Ik heb al vernomen dat er al heel wat bijenkasten leeg worden bevonden, en dat wanneer de moeilijkste tijd nog moet komen.

We hopen dat het nog allemaal zal meevallen met de verdwijnsziekte, maar toch gaan we ze nazien met een klein hartje. Maar laat ons hopen dat het allemaal wel zal meevallen. Laat ons een glaasje drinken op het nieuwe jaar en wensen elkaar een

gelukkig en gezond 2012 **SANTE** Fons

WOORDJE VAN DE SECRETARIS

Beste leden, iets neerpennen in de zin van "het jaar is weeral voorbij en voor velen...." Lijkt me raar, Vooral om het feit dat ik dit schrijf als Sinterklaas net is aangekomen. En het jaar bijlange na nog niet voorbij is. Voor werkende mensen zijn het zeker nog drukke dagen in het verschiet en voor de gepensioneerde onder ons die actief met van alles bezig zijn ook. Van opvang van kinderen en klein kinderen tot bezigheden met eindejaars voorbereidingen met gezin of hobbyclub en God weet wat nog allemaal. En zoals gewoonlijk ontbreekt de zin en toeverlaat aan zorg aan onze bijen ook niet. Het zachte najaar zal hopelijk niet veel schade hebben aangericht aan het inwinteren en tot rust komen van onze bijenvolkeren. Afwachten, hoewel ik hier en daar al iets heb opgevangen van lege kasten en uitgestorven bijenvolken. Niet opgeven is de boodschap, Graag helpende handen naar elkaar toe wanneer we plots zonder zitten, Want het doet pijn wanneer al je zorg voor niets is geweest als na de winter blijkt dat je enkel lege kasten overhoud. Gans je planning ligt in duigen, ook voor de verkoop van honing naar je vaste klanten moet je kleur bekennen, dat het dit jaar minder zal zijn. Neen, er zijn leuker dingen in het leven. Dus hopen maar, Hopen dat onze bijen de winter door geraken en in de lente de bijen terug zien uitvliegen. Je bijen ziet neerstrijken op de vliegplank met gekleurde broek, of gevulde maag. Weerom ijverig bezig als altijd. Een bezige bij, net als zijn verzorger, de imker. Die nu volop zijn tuin of die van een ander voorziet van stuifmeel dragende planten. Want dat is wat ze nodig hebben zo kort in het begin van het nieuwe bijen jaar. Voor de rot in 't vak, is zoiets al altijd geweest, die weten wel waaraan en waaraf. Maar voor de nieuwelingen is dat steeds bang afwachten, *Een gouden raad, vraag raad en wees niet beschaamd.* Vragen kunnen gesteld worden en antwoorden zullen je gegeven worden, bij twijfel, het bestuur of staat daarvoor tot jullie beschikking. Voor de rest hopelijk jullie nog eens te mogen ontmoeten op een samenkomst op een bijenweide of anders op de ledenvergaderingen. Ik groet jullie en wens je een fijn eindjaar en goede start toe. De

Secretaris
HWB 150
blz 5

VERSLAG VAN DE VERGADERING 10/11/2011

Vanavond laat Jos ons meeproeven van zijn jarenlange ervaring als imker. Als beginner was hij erg nieuwsgierig, en dat is dan ten koste van de honingopbrengst, en kost soms ook wel een koningin. Ondertussen weet hij dat het niet altijd nodig is overal in te snuffelen, observatie aan het vlieggat kan ons veel leren. Een gezond volk wil niet gestoord worden, laat het dan ook zo veel mogelijk gerust. Niet alleen kijken is belangrijk, ook luisteren en ruiken kan ons al veel vertellen.

Herfstwaarnemingen : luisteren na een lichte tik geeft aanwijzing over aanwezigheid van de koningin. Ook andere storingen van de kast zijn duidelijk te horen.

Winter : de bijen willen een propere kast, dus op de vliegplank dikwijls dode bijen op een mooie dag. Schade aan de kast in de buurt van het vlieggat zijn dikwijls spechten, ook mezen durven bijen op te eten. Hiervoor kunnen netten soelaas brengen. In de winter zien we dikwijls condens. Dit is geen reden tot paniek, maar kan wel schimmel veroorzaken.

Lente : er liggen veel kristallen op de vliegplank. Dit is wintervoer dat slecht behandeld is (te warm?) en de bijen dragen dat buiten. Vele dode bijen op de vliegplank is een teken van ziekte, dikwijls nosema. Darren in deze tijd wijst op een onbevruichte moer. Poppen op de vliegplank wil het zeggen dat het broednest gestoord is, bv door wasmot, of kan ook een stuifmeeltekort zijn. Scheefhangende bijen met hangende pootjes voor de kast wijst op roverij. En natuurlijk zijn er heel veel tekenen op de vliegplank te zien die zwermen aankondigen.

Wat er verder allemaal kan waargenomen worden aan het vlieggat zal Jos ons bij een volgende gelegenheid vertellen.

Chris

INGRID VERTELT

Het wordt een spannende winter voor mij !!!

Niet alleen omdat ik voor het eerst mijn twee resterende volkjes heb in gewinterd, maar ook omdat ik er een " fan " bij heb !

Want enkele maanden geleden was ik gaan wandelen met mijn echtgenoot naar het " Hof Ter Coolhem " in Puurs.

Daar is een mooie bijtuin aangelegd, compleet met bijenhal en kijkscherm. Vol bewondering stond ik daar te kijken en liet me " zo langs mijn neus weg " ontvallen " dat het toch wel prachtig zou zijn, mocht je zo iets ter beschikking hebben ", uiteraard deed ik dat zonder bijbedoelingen ;-)

Maar enkele dagen later zag ik plots mijn echtgenoot rondlopen in onze tuin met héle grote stappen, en toen ik vroeg wat hij aan het doen was, kreeg ik als antwoord : " ik ga hier een bijenhal zetten ", want , zo redeneerde hij, " als weerloze vrouw, zo alleen in de polder, je weet nooit wie daar rondloopt, en als ze je bakken omver duwen, dan heb je niks meer, en daarbij, mocht je er ooit mee stoppen, dan kan dat altijd nog dienst doen om houtblokken op te stapelen, en dicht bij huis is altijd gemakkelijker ! "

Tja, wat kan ik daar nu tegenin brengen, natuurlijk heeft mijn lieve schat gelijk, alleen durfde ik het niet te vragen, omdat hij ook al onze garage heeft verbouwd, om al mijn materiaal in te zetten.

En ik vind het natuurlijk superlief dat hij zich opwerpt als mijn "beschermridder op het witte paard ".

Ondertussen is de fundering al gegoten voor de steunpalen, en morgen brengt men de stabilisatie om de rest van de fundering te gieten.

Ook mijn zoon komt morgen over uit Nederland om een handje te helpen.

Ik mag me toch gelukkig prijzen met mijn twee lieve mannen !!!

En het gaat prachtig worden, midden in het groen, 5.80 op 3 meter, compleet met overhellend dak om de slagregen op te vangen, met een doorkijkscherm, én binnenin met verlichting !

Nu nog duimen dat mijn bijtjes de winter door geraken ! Tot nu toe leven ze nog altijd, op mooie dagen brengen ze zelfs nog stuifmeel binnen.

Misschien helpt een schietgebedje voor " de heilige Ambrosius " ?

Verder is het aftellen naar de lente, het kan niet snel genoeg gaan, zodat ze terug kunnen vliegen in ons prachtige natuurgebied, jullie weten wel.....,het Fort van Steendorp, het Gelaagpark, het roomkouterpark, onze prachtige polders en fietsdijken (ik wil jullie niet jaloers maken hoor) ...(misschien een idee om dat eens met zijn allen te komen verkennen op een mooie dag ?)

Groetjes Ingrid Vinck

METALEN IN BIJEN

In juni 2011 is door het wetenschappelijk tijdschrift Environmental Monitoring and Assessment een artikel gepubliceerd van mij in samenwerking met Tim Grotenhuis (Wageningen UR Milieutechnologie) en Joop de Kraker (Open Universiteit Nederland). Het artikel gaat over metalen in bijen in juli, augustus en september 2006 in Maastricht, Buggenum en Hoek van Holland:

Jozef J. M. van der Steen, Joop de Kraker & Tim Grotenhuis (2011) Spatial and temporal variation of metal concentrations in adult honeybees (*Apis mellifera L.*), Environmental Monitoring and Assessment.

Het is belangrijk voor het welzijn en bescherming van “leven”, kennis te hebben van de depositie van toxische stoffen in het milieu. Met honingbijvolken kunnen deze verontreinigingen opgespoord worden, omdat bijen op een gebied van minimaal 7 km² foerageren en al het materiaal dat op de bloemen terecht komt meenemen naar de bijenkast; een bijenvolk fungeert zo als een meetinstrument. Bijenvolken worden al decennialang als meetinstrument gebruikt op lokale schaal en voor een beperkt aantal metalen, zoals lood en cadmium. Wij hebben dit met een onderzoek in 2006 uitgebreid met een groot aantal metalen extra, waardoor er nu gegevens over metalen in bijen bekend zijn die er nog niet eerder waren. Het onderzoek is uitgevoerd in de periode juli – september op de locaties Maastricht, Buggenum en Hoek van Holland. De onderzochte metalen staan in tabel 1. **Tabel 1.**

Metaalconcentraties in bijen (microgram metaal per gram bij (droog gewicht)). De gegeven concentraties zijn de gemiddelden van de periode juli – september 2006 (6 waarnemingen per locatie).

Element	Maastricht	Buggenum	Hoek van Holland
Al aluminium	9.17	9.33	9.07
As arseen	0.72	0.73	0.69
Cd cadmium	0.16	0.21	0.11
Co cobalt	0.11	0.21	0.10

METALEN IN BIJEN (VERVOLG)

Bijen bevatten van nature metalen. Deze hebben ze, net als elk levend wezen nodig en hebben een biologische functie, zoals onderdeel van een enzym etc. Bijvoorbeeld het opslagewit vitellogenine bevat zink. Wat de gemiddelde normale concentratie van elk metaal in een honingbij is, is niet bekend. We zien grote verschillen per metaal. Zo is er veel mangaan, koper en zink. Deze metalen komen in relatief grote concentraties voor in stuifmeel. Wanneer deze waardes hoger zijn dan de waardes bekend uit de literatuur is bepaald met statistische technieken (95% zekerheid). Zo hebben we vastgesteld dat er in de bijen in Buggenum gemiddeld meer cobalt en minder strontium zit dan in de bijen in Maastricht en Hoek van Holland. De bijen in Hoek van Holland bevatten significant meer vanadium dan de bijen in Maastricht en Buggenum. In de 2-weekse monsterring in de proefperiode is vastgesteld dat aluminium, cadmium, cobalt, chroom, mangaan, titaan en vanadium per monsterring significant kan verschillen. Dit duidt erop dat de blootstelling in de periode juli – september ook per locatie anders is. De gevonden concentraties van aluminium, en chroom zijn in het geheel hoger dan de genoemde waarden in de literatuur. Dit kan samenhangen met het gebruik van roestvrijstalen afstandsrepen. Cadmium, koper, mangaan, nikkel, lood en zink zijn in ons onderzoek soms net wat hoger, dan de gegevens uit de literatuur over bekende niet verontreinigde locaties. Dit kan duiden op een hogere blootstelling van de bijen aan deze metalen.

Over het algemeen zijn de concentraties, die we gevonden hebben aan de relatief lage kant t.o.v. van wat bekend is over de concentraties van metalen voor bijen. Voor de overige metalen is dit niet bekend omdat dit, zoals gezegd de eerste gegevens zijn. In volgende nieuwsbrieven zal, wanneer de rapporten en publicaties afgerond zijn, over het vervolgonderzoek van bijen als bio-indicator van metalen in het milieu verder geschreven worden

Artikel van de website van Bijennieuws Wageningen en geschreven door Jef van der Steen

Voor de volledige lijst van metalen aanwezig in bijen zie de website

HET HAALBIJTJE

Al eens afgevraagd wat onze bijen gaan zoeken tijdens de winter? Hier komt misschien het antwoord. Zelfs in de koudste periode van het jaar is er SOMS wat te halen.

In de VORST- of LOUWMAAND:

Egyptische wilg (*Salix Aegyptica*),
Kaspische Zandwilg (*Salix Acutifolia* ev. 'Pendulifolia')
Kerstroos (*Helleborus niger*)
Sneeuwklokje (*Galanthus* spp.)
Vleeskleurige dophei (*Erica Carnea*)
Winterakoniet (*Eranthis Huemalis*)

Allen en nectar en stuifmeel

In de DOOI- of REINIGINGSMAAND:

'Botanische Krokus (*Crocus Tommasinianus*)
Egyptische Wilg
Gele Krokus (*Crocus Chrysanthus*)
Hazelaar (*Corylus Avellana*)
Kerstroos
Klein Hoefblad (*Tussilage orientalis*)
Kleine Maagdenpalm (*Vinca Minor*)
Lenteklokje (*Leucojum Vernum*)
Rijpwilg (*Salix Dahmoides*)
Sneeuwklokje
Stengelloze Sleutelbloem (*Primula Vulgaris*)
Voorjaarskrokus (*Crocus Vernus*)
Vleeskleurige Dophei
Winterakoniet Witte Els (*Alnus Incana*)
Zwarte Els (*Alnus Glutinosa*)

Allen nectar en stuifmeel leveranciers. Behalve de hazelaar, de witte- en zwarte els alleen stuifmeel

HET HAALBIJTJE

In de LENTE- of BUIENMAAND:

Blauwe Druifjes (*Muscari batryoides*)
Krokus Boomhazelaar (*Corylus Carnula*)
Bosanemoon (*Anemone Nemirosa*)
Boswilg (*Salix Caprea*)
Dotterbloem (*Caltha Palustris*)
Els (*Alnus spp.*)
Gele Kornoelje (*Cornus Mas*)
Gele Treurwilg (*Salix xChrysocoma*)
Gruuwe Wilg (*Salix Cinerea*)
Groot Hoefblad (*Pelastis Hybridus*)
Hazelaar Hyacinth (*Hyacinthus Orientalis*)
Iep (*Ulmus spp.*)
Kerspruim (*Prunus cerasiferas*)
Klein Hoefblad (*Tussilago Farfara*)
Klein Magdenpalm
Maarts Violtje (*Viola Adorata*)
Mahonia (*Mahonia Aquifolium*)
Paardebloem (*Taraxacum spp.*)
Paarse Dovennetel (*Lamium purpureum*)
Palmboompje (*Buxus Sempervierens*)
Populier (*Populus spp.*)
Rijpwilg
Rode Ribes (*Ribes Sanguineum*)
Sleedoorn (*Prunus Spinosa*)
Stengelloze Sleutelbloem
Taxus (*Taxus Baccata*)
Vederesdoorn (*Acer Negundo*)
Vingerhelmbloem (*Corydalis Solida*)

De grote meerderheid zijn zowel nectar als stuifmeel dragers. Alleen nectar: blauwe druifjes, paarse dovennetel. Alleen stuifmeel: de boom- en gewone hazelaar, els, populier en taxus.

Gelukkige bieman die dat alles in de nabijheid van zijn bijenstand heeft staan.

Zelfs me de helft ervan zou ook al goed zijn

In het volgende HWB 151 komen april, mei en juni aan de beurt.

(Bronnen: KonVIB en eigen notities)

Jos Beyers

PLANTENRUIDAG TE POEKE

Zondag 18 maart 2012 vanaf 14uur

**HONDERDEN INSECTVRIENDELIJKE PLANTEN EN
STRUIKEN WORDEN GRATIS AAN DE BEZOEKERS
AANGEBODEN**

GELEIDE PARKWANDELING

De WIB doet elk jaar hieraan mee dank zij de bijenplanten die elkeen van jullie verzamelen om ten gunste van de bijenweide te verspreiden onder de vele bezoekers. Heb je een assortiment bijenplanten en kan je zelf niet gaan, verwittig dan Guido Van De Putte, e-mailadres guido.vandeputte@telenet.be, hij spreekt met jou af om ze op te halen. Toch graag ook enkele helpers om de stand van de WIB te bemannen, een stand die naar gewoonte prachtig versierd is met een assortiment bloeiende wilgen uit eigen collectie. Voor de helpers is er een receptie met een natje en een droogje voorzien.
Guido

TWEEDE HANDSMARKT

In maart of april 2012 zouden we een 2de HANDSMARKT willen organiseren op het Hof ter Saksen.

Alle uw gebruikte materialen welke u niet meer nodig hebt en dat nog in degelijke staat verkeert kan je dan aanbieden en te koop stellen.

Menig beginnende imker zal u dankbaar zijn om aan een zacht prijsje het materiaal te gebruiken dat u toch niet meer gebruikt. Je weet immers ook dat al het nieuwe materiaal al gauw een hele hap uit uw budget kost.

Daarom kijk eens goed op uw zolder of in uw bijenhal of daar geen roker, roerder, zeef, slinger, kasten en de nodige aangepaste raampjes en nog vele andere bruikbare dingen liggen die er toch al zo lang liggen met de bedoeling ze eens op te kuisen en te gebruiken maar dat het altijd maar uitgesteld werd, om tenslotte volledig in de vergetelheid te raken.

Dus zo'n materiaal dat nog degelijk is kan belangrijk zijn voor een beginnende imker.

Voor de rest zullen we nog afspreken in een van de volgende vergaderingen hoe en wanneer dit allemaal zal doorgaan, indien er een voldoende aanbod en belangstelling is.

DE KOOI

Na ons debacle vorig jaar met de Primorsky-bij hebben onze kasten eind van de herfst nog een behandeling gekregen met oxaalzuur. In principe zou dit voldoende moeten zijn om het tot de lente uit te zingen. Dan schrijft Wageningen voor om de darrenbroedmethode te gebruiken voor het indammen van de varroa-mijt. Een biotechnische methode die me als niet-wetenschappelijke imker tegen de borst stoot. Vroeger werden darren immers behandeld als noodzakelijke mannetjes in de imkerswereld. Ze moesten immers zorgen voor de bevruchting van de nieuwe koninginnen die een nieuw volk en veel honingopbrengst kunnen opleveren. Nu trekken ze de varroa aan en moeten ze zo snel mogelijk (al van in de broedraam) verwijderd worden uit onze kasten. Gevaarlijk soort de mannelijke bij. Hij trekt ziektes aan... Eruit !

Toch zijn er drie elementen die ik hierbij wil opmerken. 1. In de bevruchting spelen ze immers een vitale rol met het oog op het voortbestaan van de volkeren. 2. Binnenin in de kast hebben ze als taak te zorgen voor de warmtewisseling. De tekenfilms van Maya De Bij hebben ons een beetje stiefmoederig onderwezen dat ze niks anders doen dan honing eten. 3. Onze werksters steken heel wat tijd in het verzorgen van het broed van de darren. Ze produceren hiervoor ook een stukje koninginnebrij om de darren groot te brengen en dit kost hen krachten. Ze blijven ook halsstarrig nieuw darrenbroed optrekken in de lente.

Als we nu volop in de lente ons darrenbroed gaan verwijderen dan zorgen we misschien wel impliciet voor de verzwakking van onze volkeren. En we hebben juist in de zomer sterke bijenvolkeren nodig om die duivelse varroa te bestrijden.

Hierdoor heb ik onlangs het idee opgevangen van een bekwame en ervaren imker/spreker om eens te proberen werken met het isoleren van de koningin in een gouden broedkamer (de arrestkooimethode). Een methode om op 4 dagen het nieuwe broed geconcentreerd op slechts enkele **arrestramen**

Dit betekent een uitgebouwde raam met langs de zijkanten twee koninginneroosters. Geen isoleercel, maar die raam biedt aan de koningin kans om op een paar dagen ze vol eitjes te leggen

DE KOOI (VERVOLG)

. Als we dan 7 à 9 dagen wachten vooraleer we deze raam versteken (bijvoorbeeld ernaast) en het scenario opnieuw herhalen (dus lege opgewerkte raam erin + koningin erin) dan lijkt onze cyclus van onze varroakweek zich te stokken. De varroa vindt immers na een cyclus van twee weken amper broed dat net gesloten wordt en wordt aangetrokken tot deze raam met open broed. Als je dan een derde keer deze actie herhaald, maar dan met darrenbroed dan zou je massaal veel varroa in deze ramen moeten terugvinden. Dan kan je eventueel overgaan tot een vernietiging van deze derde raam of de behandeling ervan (bijvoorbeeld kweken jonge volkjes). Volgens de man is succes verzekerd.

Belangrijk voor de imker die ook nog een dagtaak uit te voeren heeft. 1) oorspronkelijke koningin blijft bewaard. Omdat ze opgesloten zit kan ze niet gaan zwermen 2) Je moet in de loop van de 2e periode uitkijken naar moerdoppen 3) Om de 7 dagen : dit kan elk weekend uitgevoerd worden.

We gaan dit de komende maanden wel eens uitproberen en laten u al lezend meevolgen in de wondere wereld van de gouden kooi.

. Geen isoleercel, maar die raam biedt aan de koningin kans om op een paar dagen ze vol eitjes te leggen. Als we dan 7 à 9 dagen wachten vooraleer we deze raam versteken (bijvoorbeeld ernaast) en het scenario opnieuw herhalen (dus lege opgewerkte raam erin + koningin erin) dan lijkt onze cyclus van onze varroakweek zich te stokken. De varroa vindt immers na een cyclus van twee weken amper broed dat net gesloten wordt en wordt aangetrokken tot deze raam met open broed. Als je dan een derde keer deze actie herhaald, maar dan met darrenbroed dan zou je massaal veel varroa in deze ramen moeten terugvinden. Dan kan je eventueel overgaan tot een vernietiging van deze derde raam of de behandeling ervan (bijvoorbeeld kweken jonge volkjes). Volgens de man is succes verzekerd.

Belangrijk voor de imker die ook nog een dagtaak uit te voeren heeft. 1) oorspronkelijke koningin blijft bewaard. Omdat ze opgesloten zit kan ze niet gaan zwermen 2) Je moet in de loop van de 2e periode uitkijken naar moerdoppen 3) Om de 7 dagen : dit kan elk weekend uitgevoerd worden.

We gaan dit de komende maanden wel eens uitproberen en laten u al lezend meevolgen in de wondere wereld van de gouden kooi.

Geert Smet

AANRADER VAN GEERT

PS: Ik ben een vervent verdamer van oxaalzuur. Niettemin zijn er ook bedruppelaars onder ons. Hierbij nog eens een mooie opsomming van hoe je een oxaalzuuroplossing maakt:

1 l gedemineraliseerd water

1,3 kg suiker (laten smelten)

In afgekoeld water 64g oxaalzuurkristallen

100 ml. Ethanol (90%) toevoegen.

Dan de frigo in en pas uitnemen voor het bedruppelen

Elke kast moet 10 à 20 cc krijgen.

Let op ! 1 behandeling tijdens de winter wanneer het resterende broed is uitgelopen. Deze winter was atypisch warm en hierdoor bleef er zeer lang broed aanwezig in de kasten.

De behandeling is vergelijkbaar met een chemokuur voor de bijen. Overdaad schaad!

Controle FAVV

Deze lente gaat het FAVV extra controleren op hygiënische omstandigheden bij honingooft en bewaring. 150 geregistreerde Vlaamse imkers mogen bezoek verwachten en vragen omtrent deze problematiek.

Let op voor wie geen voorschrift heeft van de dierenarts voor een door de apotheek gemaakte behandelingsoplossing (Thymovar, oxaalzuur). FAVV-controleurs handelen volgens de wet! Andere behandelingsmethodes of aangekochte Thymovar/oxaalzuur-materiaal in imkerswinkels zijn in principe in Vlaanderen niet toegelaten. In het buitenland (vb. als je kasten in Nederland zouden gehuisvest zijn meer geneesmiddelen (tegen varroa) geregistreerd en mogen er dus meer behandelingen toegepast worden) Ondanks herhaaldelijk overleg tussen de vertegenwoordigers van de Vlaamse imkersbond en het FAVV over de onhaalbaarheid van de toepassing van de wet zwaaien de ambtenaren voorlopig enkel met de wetgeving ter zake. Een gewaarschuwd imker is er twee waard.

Geert Smet

DAGBOEK CL

n navolging van enkele gemeenten werd ook in mijn nieuwe woonstede de bij als insect van het jaar uitgeroepen. Spijtig genoeg liep dit initiatief ten einde met ingang van 2012. Maar ik hou er wel een lijvig brochure aan over, “Antwerpen helpt de bij” met als ondertitel :Soort van het jaar 2011. Niet alleen wordt er uitvoerig aandacht besteed aan maar ook de problemen rond de bijen. De stedeling kan eveneens kennis maken met de neefjes en nichtjes van onze bij. In het Eco huis zijn er zelfs bijenkasten MET bijen geplaatst. Boven op het dak langs een verschrikkelijk drukke invalsweg, midden in de stad. De Turnhoutsebaan, voor de belangstellenden. Het Eco huis is vrij te bezoeken. Ik ging er luisteren naar een voordracht en demonstratie van een imker. Tegen mijn natuur in heb ik ditmaal kunnen zwijgen over mijn bezig zijn. Er werd bijenvriendkijk bloemenzaad zomaar verdeeld (zolang de voorraad strekt, zegde het boekje). Men kon er zelf een bijenhotelletje in elkaar knutsel. Of kopen voor de niet zo handige stedelingen. De bezoeker kreeg een rits van goede raadgevingen mee: Zorg voor voldoende en een gevarieerde nectar- en stuifmeelaanbod. Creëer nestgelegenheid voor solitaire bijen. Zorg ook voor bloeiende planten in plantenbakken of in geveltuinen. Vermijd bleekwater om oprit of tuinpaden te schrobben. Gebruik geen pesticiden in de tuin, ook niet op heet voetpad. Er werd zelf een bijen-vriendelijke plantenverkoop georganiseerd. Een rits van wandelingen met thema “de bij en de bijenflora” werd in de loop van het voorbije jaar aangeboden. Of zoektochten naar wilde bijen op de oude Forten rond de grootstad. Van deelnemers aan deze evenementen hoorden ik dat er een grote belangstelling was. Uit die mooie en info-rijke brochure noteerde ik hetgeen dat volgt: “HONINGBIJEN in de STAD: het kan! Bijenkasten in de stad zetten lijkt misschien niet zo evident, maar imkers in Parijs, Londen en Amsterdam bewijzen het tegendeel”. Dat deed mij denken aan een oude vriend imker, spijtig genoeg ondertussen al overleden. Hij was zeer kunstzinnig en maakte prachtig glas in lood werken. Ik ben trouwens een trotse bezitter van één van zijn glasramen. Een zeshoekig raam met het Koninklijk Vlaams Imkersbond embleem. Een enig stwb 150

DAGBOEK CL

Die man hield in de jaren zeventig tachtig bijen op zijn zolderkamer. De af- en aanvliegroute gebeurde door een gewoon dakvenstertje. Drie mooie goed verzorgde Langstrothkasten stonden er onder het dak. Met bijen die zeer ijverig aan het vliegen waren toen ik hem bezocht in de Uitbreidingstraat te Berchem. De jaren dat er bij ons matig honing te halen was, had hij steeds mooie nectar drachten. Dankzij de talrijke volkstuintjes in de omgeving en in de rand van de grote stad. Ik droom er al van, een bijenstand midden in de stad en onder mijn venster. Want in het Stadspark zouden er regelmatig zwermen neerstrijken, volgens de spreker in het Echohuis. Ook hier in deze meer dan vijfhonderdduizend inwoners tellende stad is het moto: ZONDER BIJEN GAAT HET NIET.

Domus Apis

Het Korfje 150

voor
HWB 150

BESTUUR WIB

Beyers Jos S. , Rubenslei 1 bus 15 2018 Antwerpen Voorzitter vu HWB.Medewerker maandblad VIB. Afgevaardigde WIB Milieuraad Beveren	mail: domus.apis@skynet.be ☎ 03/ 775 57 34
Wuytack Alfons , Puchelstraat 24, B-9120Vrasene Vice-Voorzitter	mail: fons.wuytack@telenet.be ☎ 03.775 01 29
Coolen Gilles , Lindenstraat 30, B-2070Zwijndrecht Secretaris WIB	mail: secretariaat.wib@hotmail.com ☎ 03 252 58 54
Devriese Willy , Drie Lindekens 48 B-9120Beveren Verantw. Bijenstand Hof ter Saksen. Plaats-ervanger WIB Milieuraad Beveren. Bestuurslid KOIV	mail: willy.devriese1@telenet.be ☎ 03 755 15 65
De Jongh Chris , Transvaalstraat 56, B-2600Berchem Bestuurslid. Verslaggeving activiteiten	mail: christina.dejongh@lid.kviv.be ☎ 03 230 26 38
Nicque Marc , Iepenstraat 92 B-9100 Sint-Niklaas Bestuurslid. Verantw. 2de verslaggever bestuursvergaderingen, koninginnteelt.	mail: marc.nicque@telenet.be ☎ 03 771 58 96 Voordrachten en cursussen
Van De Putte Guido , Sint Jansdam 18, B-9160 Eksaarde. Bestuurslid. Verantw.bijenflora. Microscopisch	mail:Guido.vandeputte@telenet.be ☎ 09 346 75 95 Onderzoek bijen
Van Steirteghem Paul , Bookmolenstraat 19, B-9111Belsele Afgév. Stramin.Webmaster WIB. Hoofdredacteur HWB.	mail: admin@waseimkersbond.be ☎ 03.772 37 16 Penningmeester WIB
Smet Geert , Droogveldstraat 201 B-2880 Mariekerke (Bornem)	mail: smetgeert@gmail.com ☎ 0496.591438

Medewerker

Pilaet Leon, Eeckbergstraat 45 B-9170 Sint-Gilles
Bijenziektedienst, Microscopisch onderzoek bijen. Assistent Bijenteelt
☎GSM 477 76 87 58

AGENDA WIB 2012: januari, februari, maart

Huize Steenstraete om 20u.stipt.

Januari: geen ledenvergadering

Zondag 16/1/2012: start beginnerscursus

**Donderdag 02 febr.: Lentevergadering en 1ste Statuaire
Vergadering : Werking van het Infocentrum door Dirk
Degraef.**

Donderdag 8 maart: Buckfastteelt door De Ridder Jan

Zondag 18 maart: Plantenruildag te Poeke

Vergaderzaal: Gebroeders Van Raemdonckkring

Huize Steenstraete, Nieuwstraat 86

te 9100 Sint-Niklaas

Geleide wandelingen e.d.

HOF ter SAKSEN

Raadpleeg www.hortus-ter-saksen.be

Meer dan een bezoek waard. 's Zondags cafeteria!

Het Waasse Bieke (HWB), infoblad van de Wase Imkersbond (WIB) verschijnt
rond: de 15de van januari, april, juli en oktober.

Artikels en mededelingen moeten **30 dagen voor de verschijningsdatum**

Op het redactieadres toekomen.

HET WAASSE BIEKE SINDS 1981.